

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Lvdovici Molinæ, E Societate Iesv Theologiæ Doctoris, &
Professoris, Commentaria, In primam D. Thomæ partem**

Molina, Luis de

Lugduni, 1622

Articvlvs VIII. Vtrum Deus in compositionem aliorum veniat. artic. 8.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73915)

DISPUTATIO II.

Vtrum simplicitas sit perfectio simpliciter.

Quaestio haec excitatur circa responsionem ad secundum Diui Thomae. Quid verò nomine perfectionis simpliciter intelligatur q. 4. sequenti copiosius explicandum est, (id enim ordo praescribit.) Interim nomine perfectionis simpliciter, intelligitur ea perfectio, quae vel illimitata, atque adeo infinita est, vel illimitatam & limitatam sub se comprehendit, qualia sunt, ens, substantia, sapientia, &c.

Partem affirmantem amplectitur Scotus in 1. d. 8. q. 1. ad 1. quam suadere possumus. Primum quia quod nullam dicit, aut habet adiunctam imperfectionem, perfectio est simpliciter: at simplicitas neque dicit, neque adiunctam habet imperfectionem: aliàs Deo non conueniret: ergo est perfectio simpliciter.

Secundò, attributa diuina perfectiones sunt simpliciter: simplicitas verò de numero attributorum diuinorum est.

Tertiò, quòd res aliqua simplicior est, eò est perfectior: quòd non aliunde prouenit, nisi quia simplicitas perfectio est.

Partem negantem sequitur Caietanus de Ente & essentia cap. 2. commento 2. eandem aperte inuenit D. Thomas in 4. d. 1. q. 1. art. 1. quaestiuicula 1. ad primum, eaque nobis est amplectenda. Probatur primò. Quoniam, vt ex dictis patet, simplicitas negationem compositionis dicit, vnde simplex id dicitur, quòd compositionem non habet: sed negatio nullam dicit perfectionem, vt Scotus loco citato constituitur: ergo simplicitas non est perfectio, atque adeo neque est perfectio simpliciter.

Secundò, & est argumentum ad hominem, relationes diuinae sunt res reales simplices omnino, vt ex fide constat: vt Scotus cum multis alijs affirmat, formaliter sumpta, atque vt virtute distinguuntur ab essentia, nullam dicunt perfectionem: alioquin aliqua perfectio esset in vna diuina persona, quae non esset in alijs: ergo simplicitas non est perfectio: non solum quo ad negationem, sed neque quo ad rationem formalem realem cui conuenit, si praecise illam consideres ab omni alio cum quo realiter & formaliter sit idem. Quod ideò dixerim, quoniam omnis ratio formalis realis, saltem per identitatem eum alia perfectione, in qua quasi fundetur & radicetur, debet habere rationem perfectionis, quandoquidem ens omne reale perfectio aliqua est. Imò, si sit simplex omnino, necessario erit infinita perfectio: cum actus purus omnem rationem potentiae passivae excludens, ens quoddam infinitum esse debeat.

Tertiò, non semper quòd entitas realis est simplicior, eò est perfectior: animalia namque magis composita sunt, quam corpora simplicia, magisque perfecta: substantiae item corporeae magis compositae sunt, quam eorum accidentia: vnumquodque totum, quam ipsius partes, cum tamen perfectione excellant. Quare perfectio in rebus aliunde, quam ex simplicitate, proficisci solet, nempe ex latitudine bonitatis entitativae atque excellentiae seu valoris entitativae vnus supra entitatem alterius, quam vnaquaeque res si apte natura habet.

Ad primum argumentum pro contraria sententia dicendum est, maiorem esse veram, quando illud

A tale perfectio est (in definitione namque perfectionis simpliciter loco generis adhibenda est perfectio) fecus autem res se habet, quando non est perfectio. Quando enim aliquid perfectio non est, esto neque dicat, neque adiunctam habeat imperfectionem; non sequitur esse perfectionem simpliciter: quod non solum in multis negationibus, quae Deo conueniunt, constat, sed etiam in relationibus diuinis, iuxta sententiam eorum, qui dicunt, eas formaliter sumptas nullam dicerè perfectionem.

B Ad secundum negandum est, simplicitatem inter attributa diuina esse computandam: attributum namque quid reale dicit de formali: quare simplex esse omnino, & similia alia praedicata, quae negationem significant: possunt quidem computari inter praedicata, quae Deo conueniunt: non verò inter attributa realia.

Ad tertium neganda est maior, vt ex dictis patet. Esto autem maior vniuersum esset vera, id tamen non ex perfectione simplicitatis, sed ex illo alio capite explicato proueniret.

ARTICVLVS VIII.

Vtrum Deus in compositionem aliorum veniat.

PLATO, ipsiusque sequaces dixerunt, Deum esse animam mundi, & potissimum primi caeli, a quo dicebant cetera corpora simpliciter esse facta. Legè Augustinum 13. de Ciuitate Dei cap. 16. 17. 18. In eodem errore fuisse Romanos, refert idem Augustinus 4. de Ciuitate Dei c. 11. & 12. Eusebius lib. 14. de praeparatione Euangelica cap. 6. Eundem errorem tribuit Democrito.

Almaricus dixit: Deum esse essentiam omnium rerum, omni quoque esse vnum, vt refert Turrecremata libro quarto suae Summae capite 37. Atque hoc est dogma illius, quòd ad finem cap. Damnamus, de summa Trinitate & fide Catholica his verbis condemnatur. Reprobamus etiam & condemnamus peruersissimum dogma impij Almarici: cuius mentem sic pater mendacij excocauit, vt eius doctrina non tam haeretica, quam insana sit censenda.

Tertius error fuit cuiusdam Dauidis de diuinando, qui dixit Deum, esse materiam primam.

E Aduersus hos errores ostendit Diuus Thomas, Deum in nullius rei compositionem venire posse, ad sensum articulo praecedente à nobis explicatum. Rationes lege apud Diuum Thomam.

QVÆSTIO IIII

De perfectione Dei.

ARTICVLVS I.

Vtrum Deus sit perfectus.

DISPUTATIO I.

CONCLUSIO est, Deus non solum est perfectus, sed etiam perfectissimus. Est de fide, siue intelligatur de perfectione naturali siue de morali, vt constat ex illo Exodi 33. Ego ostendam tibi omne bonum; omne autem bonum perfectissimum bonum est. Et Matt.

Scilicet sententia. Primum argumentum.

Secundam.

Tertium.

Simplicitas simpliciter non dicit perfectionem.

Relationes diuinae formaliter sumptae, & vt virtute distinguuntur ab essentia, non dicuntur perfectiores.

Perfectio animalis, quam ex simplicitate proficisci solet.

Ad 1.

Ad 2.

Ad 3.

Deum animam esse mundi asseruerit Plato, Democritus, & Romani.

Almarici error.

Deus non solum est perfectus, sed etiam perfectissimus.